

RAAD en DAAD

www.rvr.org

NIEUWSBRIEF van de RAAD voor RECHTSBIJSTAND AMSTERDAM
JULI 2005, NUMMER 12

Voorwoord

In deze zomereditie van Raad en Daad besteden wij onder meer aandacht aan de veranderingen waarmee wij dit jaar te maken hebben. En dat zijn er nogal wat!

Na een lange aanloop zijn alle vestigingen van het Juridisch Loket in het hofressort Amsterdam straks 'in de lucht'. Daarmee krijgt de stelselwijziging zijn uiteindelijke vorm. Door de vele betrokkenen is een flink karwei geklaard, met vooral voor het personeel van de bureaus rechtshulp ingrijpende gevolgen. Gelukkig zijn veel medewerkers voor het stelsel behouden. Zij gaan verder bij het loket of in een nieuw gevormd advocatenkantoor. De raad spreekt graag zijn waardering uit voor de constructieve wijze waarop de veranderingen door alle betrokkenen tegemoet zijn getreden. Het zal straks vast nog wel wat wennen zijn en het duurt misschien ook nog even voordat alles tot in de details klopt, maar met een positieve insteek en hier en daar wat geduld komt alles vast en zeker goed.

De raad is blij dat veel advocaten belangstellend naar het nieuwe loket uit hebben gezien. Daarvan getuigt ook het grote aantal aanmeldingen voor het sluiten van verwijsarrangementen. U heeft met elkaar mogelijk gemaakt dat het loket zijn cliënten straks op een goede manier naar de advocatuur zal kunnen verwijzen.

Verderop leest u meer over de stelselherziening en de verwijsarrangementen. >

Juli 2005, nummer 12

Raad voor Rechtsbijstand

Amsterdam

Inhoud

• Voorwoord	1	• Regelingen voor de advocatuur	16
• Inhoud	2	• Vergoedingen/betalingen	17
• Rechtsbijstand	3	• Piket	18
• Mediation	10	• Asiel	23
• Toevoegingen	13	• Overige zaken	26

In april is de aftrap gegeven voor de landelijke uitrol van de mediationvoorzieningen bij het Juridisch Loket en bij de gerechten. Veel mediators hebben zich bij de raad ingeschreven en daarmee is een van de voorwaarden voor een succesvolle en brede toepassing van deze vorm van conflictbemiddeling vervuld. Van de gelegenheid gebruik makend, verwelkom ik bij deze de ingeschreven mediators als nieuwe lezers van dit blad. Regelmatig zullen wij iedereen via Raad en Daad van mediationnieuws en van wijzigingen in beleid en regelgeving op de hoogte stellen.

Bij het schrijven van dit voorwoord was nog niet bekend of de Tweede Kamer akkoord gaat met het wetsvoorstel *VIValt*, waarmee de administratieve lasten die zijn verbonden aan het aanvragen van toevoegingen kunnen worden teruggebracht. En die verlichting is hard nodig, zo bleek ook weer bij de introductiebijeenkomsten voor nieuwe mediators. Vele aanwezigen reageerden nogal geschrokken op de hoeveelheid regels waarmee zij als mediator te maken krijgen, wat te begrijpen is.

De inhoudsopgave van de Raad en Daad vindt u op deze pagina. Als u de Raad en Daad doorbladert en de kopjes scant, ziet u direct welke informatie u niet mag missen. ■

[Frans Ohm - directeur]

het Juridisch Loket

Stelselwijziging/'uitrol' Juridisch Loketten/transitie bureaus rechtshulp

Nieuws over de uitrol van het Juridisch Loket

In ons hofressort werd begin januari het eerste Juridisch Loket in Amersfoort geopend, inmiddels alweer een half jaar geleden. In juli zal de uitrol zo ver zijn

gevorderd dat er in alle gekozen vestigingsplaatsen een loket operationeel is. Het vraagt nog aandacht om alle rechtzoekenden hun weg naar het loket te laten vinden, maar nu alle loketten open zijn, wordt het bedrijven van gezamenlijke publiciteit eenvoudiger.

De laatste maanden heeft in ons ressort personeelswerving veel aandacht gekregen. De loketten nemen ervaren medewerkers van de Bureaus Rechtshulp over, maar er waren ook nog de nodige vacatures te vervullen. De komende tijd zullen opleiding en inwerking zeker nog de nodige aandacht vragen. Het Juridisch Loket is immers een nieuwe >

Vestiging	Adres	Operationeel vanaf	Opmerkingen
Alkmaar	Noorderkade 3a/b Postcode: 1823 CJ	juli 2005	
Haarlem	Tijdelijk: Stationplein 110 Postcode: 2011 LN	8 juni 2005	Definitieve locatie wordt Stationsplein 70 Postcode: 2011 LN
Zaandam	Ankersmidplein 2 Postcode: 1506 CK	10 mei 2005	
Amsterdam	Tijdelijk: Wibautstraat 3 Postcode: 1091 GH	13 juli 2005	Definitieve locatie nog niet bekend
Amersfoort	Van Asch van Wijkstraat 2	2 januari 2005	
Utrecht	Catharijnesingel 55 bg Postcode: 3511 GD	7 juli 2005	

organisatie. Bij de loketmedewerkers is in elk geval volop enthousiasme aanwezig om er met elkaar iets goeds van te gaan maken.

De loketten verzorgen zoals bekend de eerste opvang en advisering van rechtzoekenden en zullen zonodig voor verdergaande rechtsbijstand verwijzen naar advocaten met wie de raad een verwijsarrangement heeft afgesloten. De loketten hebben van de raad alle relevante gegevens ontvangen van de advocaten die zich voor een arrangement hebben aangemeld. Onderstaand gaan wij nog nader op de arrangementen in.

De loketten nemen na hun opening de publieksfunctie in het stelsel over van de Bureaus Rechtshulp. Advocaten kunnen rechtzoekenden vanaf de openingsdatum van een loket daarom voor het vragen van juridische informatie en een eerste advies naar één van de loketten verwijzen. Wij hebben daarom alle openingsdata en bezoekadressen in tabelvorm voor u opgenomen. Indien geen exact openingstijdstip is aangegeven,

deelt het loket deze datum nog aan u mee. Rechtzoekenden kunnen uiteraard ook bellen met het landelijk telefoonnummer 0900-8020 of een vraag mailen via de rubriek *contact* op de internetpagina van het loket (www.hetjl.nl).

Drie stichtingen rechtsbijstand worden advocatenkantoor

De Bureaus Rechtshulp in Alkmaar, Amsterdam en Utrecht zullen – na een korte transitieperiode – verder als advocatenkantoor door het leven gaan. Zij dragen bij de opening van het loket de publieksfunctie over en zullen zich vanaf dat moment concentreren op het verlenen van verdergaande rechtsbijstand. Het nieuwe Alkmaarse kantoor heeft twee nevenvestigingen in Haarlem en Zaandam.

De raad wenst de bureaus die als advocatenkantoor verder gaan én hun medewerkers heel veel succes toe. ■

[Herman Schilperoort – hoofd stafafdeling]

Verwijsarrangementen ten behoeve van het Juridisch Loket

Grote belangstelling voor verwijsarrangementen

Vooruitlopend op de openingen van de Juridisch Loketten hebben inmiddels alle ingeschreven advocaten een uitnodiging gekregen om hun belangstelling kenbaar te maken voor deelname aan het verwijsarrangement ten behoeve van het Juridisch Loket. Ook heeft de raad voorlichtings-

bijeenkomsten georganiseerd om de advocatuur te informeren over het loket en de inhoud van het verwijsarrangement. Met deelname aan het verwijsarrangement kan een advocaat op een aantal zelf te kiezen rechtsgebieden vanuit het loket zaken verkrijgen.

Een groot aantal advocaten is een verwijsarrangement aangegaan. Per arrondissement gaat het om de volgende aantallen (situatie medio juni 2005):

Arrondissement	Aantal advocaten met verwijzarrangement
Alkmaar	107
Amsterdam	573
Haarlem	148
Utrecht	372
Totaal	1200

Manier van verwijzen door het loket; straks mét afspraak en flexibele beschikbaarheid

Op dit moment verwijst het loket een rechtzoekende die verdergaande rechtsbijstand nodig heeft, door de contactgegevens van de geselecteerde advocaat aan de rechtzoekende mee te geven. De rechtzoekende dient vervolgens zelf contact op te nemen voor een afspraak met de advocaat. Op den duur willen raad en loket het mogelijk maken dat een loket-medewerker meteen een afspraak voor de rechtzoekende inboekt. Dit scenario is besproken met vertegenwoordigers van de advocatuur en het loket. Hieruit bleek dat, om dit te kunnen doen, het wenselijk is dat een advocaat op eenvoudige en flexibele wijze (via internet) door kan gaan geven wanneer hij of zij voor verwijzingen beschikbaar is. Zo kan de rechtzoekende in één keer terecht, wordt een mogelijke drempel weggenomen en krijgt elke deelnemende advocaat precies dan verwijzingen door wanneer het ook uitkomt.

Rekening houdend met de wensen van advocaten wordt de technische invulling van een dergelijk systeem momenteel verder onderzocht. Realisatie is niet voor begin 2006 te verwachten. Tot die tijd blijven de loketten op de huidige manier verwijzen.

Er is ook afgesproken om de verdeling van de verwijzingen onder advocaten op de huidige manier te blijven doen, dat wil zeggen dat iedere advocaat met een verwijzarrangement in principe evenveel verwijzingen toebedeeld krijgt, zolang zijn zelf aangegeven maximum aantal verwijzingen niet is bereikt. Gezien de reacties vanuit de advocatuur is afgestapt van het eerdere voornemen om verwijzingen toe te wijzen naar rato van beschikbaarstelling door de advocaat.

Veelgestelde vragen over verwijzarrangementen

Hieronder volgen enkele vragen (met het bijbehorende antwoord) die de raad meerdere malen over de verwijzarrangementen heeft ontvangen:

Kan ik nog wijzigingen in het door mij aangegane verwijzarrangement doorgeven, bijvoorbeeld een ander voorkeursgebied? – Ja, dat is mogelijk. U kunt hiervoor contact opnemen met onze afdeling financiën en beheer. Het maximum aantal voorkeursgebieden bedraagt vijf.

Stel dat ik onlangs als advocaat ben gestart of mij eerder nog niet had aangemeld voor een verwijz-

arrangement; kan ik mij dan alsnog aanmelden? – Ja, dat is mogelijk. U kunt hiervoor contact opnemen met onze afdeling financiën en beheer.

Wat is een LAT? – De Lichte Advies Toevoeging, ook wel Verlengd Spreekuurzaak (VSZ) genoemd, is in de plaats gekomen voor de rechtshulp die het Bureau Rechtshulp in het verlengd spreekuur kon bieden. Hierbij kan de rechtzoekende in eenvoudige zaken aanspraak maken op rechtsbijstand tot een maximum van drie uur, tegen betaling van een eigen bijdrage van voorlopig € 13,50. De advocaat hoeft omwille van de snelle afhandeling niet vooraf een toevoeging aan te vragen. De advocaat kan meteen de (kortdurende) rechtsbijstand verlenen aan de rechtzoekende. Deze hoeft geen VIV over te leggen, maar dient enkel de ‘eigen verklaring omtrent draagkracht’ te ondertekenen.

Voorwaarden voor het verstrekken van een LAT zijn dat de rechtzoekende valt binnen de inkomensgrenzen van de Wrb en dat de rechtsbijstand op verwijzing van het loket wordt verleend door advocaten waarmee de raad een verwijsarrangement heeft afgesloten. Advocaten ontvangen een vergoeding die is gebaseerd op een aantal van twee punten (d.w.z. twee uur).

Wat als ik een zaak op basis van een LAT aanneem, die later toch meer tijd blijkt te gaan vergen. Ik heb begrepen dat ik dan een reguliere toevoeging moet aanvragen, waarbij de cliënt ook een VIV dient aan te leveren. Wat als dan blijkt dat het inkomen of vermo-

gen van de cliënt toch te hoog is om voor een toevoeging in aanmerking te komen?

– U dient dan te overleggen met uw cliënt en te bespreken of deze u zelf kan en wil betalen. U kunt de zaak dan wellicht verder als betalende zaak afhandelen. U kunt in elk geval nog steeds aanspraak maken op de vergoeding voor de LAT. We willen immers niet dat u de dupe wordt van een foutieve inkomensverklaring van de cliënt.

De raad kan volgens artikel 33, derde lid Wrb besluiten de LAT-vergoeding bij de cliënt terug te vorderen.

Wat gebeurt er als ik een verlengd spreekuurzaak/LAT heb gedeclareerd en er moeten later en onvoorzien toch nog werkzaamheden worden gedaan waarmee de tijdsbesteding van drie uur wordt overschreden?

Met het declareren van een verlengd spreekuurzaak/LAT mag worden gewacht tot de rechtsbijstand is beëindigd. Bij het declareren verklaart de advocaat op het declaratieformulier dat de rechtsbijstand in de betreffende zaak is beëindigd en dat daarvoor geen separate toevoeging is/wordt aangevraagd. Daarom zal deze kwestie in de praktijk niet vaak voorkomen. Als het wel aan de orde is, geldt het volgende:

- Indien de totale duur van alle werkzaamheden binnen de drie uur blijft, wordt geen nieuwe toevoeging verstrekt.
- Indien de tijdsbesteding boven de drie uur uitkomt, kunnen die werkzaamheden wel worden vergoed. Dat werkt als volgt:

- Indien binnen een periode van drie maanden na declaratie van de LAT voor het rechtsbelang in kwestie alsnog een nieuwe toevoeging wordt gevraagd, behoort de eerder verstrekte LAT in een reguliere toevoeging gemuteerd te worden. Daarom is alsnog een Verklaring omtrent inkomen en vermogen nodig en een uitgebreide omschrijving van de reeds verrichte en nog te verrichten werkzaamheden. De eigen bijdrage van € 13.50 wordt verrekend met de nieuw op te leggen eigen bijdrage. De LAT-vergoeding wordt te zijner tijd op de dan vast te stellen toevoegingsvergoeding in mindering gebracht.
- Indien meer dan drie maanden na het moment van het beëindigen van de rechtsbijstand voor hetzelfde rechtsbelang werkzaamheden verricht moeten worden, kan om de afgifte van een tweede – reguliere – toevoeging worden verzocht. Ook dan is een VIV nodig en een uitgebreide omschrijving van de reeds verrichte en nog te

verrichten werkzaamheden. De eigen bijdrage van € 13.50 wordt verrekend met de nieuw op te leggen eigen bijdrage.

Van deze beleidsregels kan in voorkomende gevallen worden afgeweken.

Ik kan niet uit de voeten met de gepresenteerde indeling van de rechtsgebieden. Wat nu? – Wegens landelijke afspraken is het niet mogelijk om de indeling van de rechtsgebieden aan te passen. Passen uw voorkeuren niet in het aangeboden formaat, maakt u hiervan dan een opmerking op het aanmeldingsformulier. Deze opmerking zal ook aan het loket worden doorgegeven.

Aan wie moet ik iets doorgeven als ik wegens ziekte/vakantie of een andere reden tijdelijk geen verwijzingen wil ontvangen?

U dient dit rechtstreeks bij het loket te melden. Het wordt op prijs gesteld als u hierbij de reden kunt opgeven. ■

[Rutger Fortuin – projectmedewerker vernieuwing]

Convenant BAR ondertekend

Op 6 juni jl. is het convenant “Beheer Advocaten Registratie” (BAR) ondertekend door vertegenwoordigers van de Raad voor de Rechtspraak, de Nederlandse Orde van Advocaten en de Raden voor Rechtsbijstand. In dit convenant is door partijen afgesproken om een gezamenlijke landelijke registratie van advocaatgegevens op te zetten. Deze registratie gaat de diverse registratie-

systemen voeden die in gebruik zijn bij de betrokken organisaties. Hiermee zal het voor de advocatuur gemakkelijker worden om wijzigingen van kantoor- en persoonsgegevens door te geven. Voortaan hoeven deze nog maar aan één

Na de ondertekening van het convenant hebben de ondertekenaars gezamenlijk een BAR taart aangesneden (v.l.n.r. de heren mr. A.W.J.M. Jurgens, voorzitter van de Raad voor Rechtsbijstand 's Hertogenbosch, mr. G.J.L.F. Schakenraad, lid van de Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten en mr. D.J. van Dijk, lid van de Raad voor de Rechtspraak)

organisatie te worden gemeld. Ook worden beëdigingsgegevens automatisch uitgewisseld. BAR zorgt zo voor efficiëncywinst en verbetering van de kwaliteit van de gegevens. Met BAR wordt ook de eerste aanzet gegeven om te komen tot de afschaffing van het verplichte procuraat in civielrechtelijke zaken.

Dankzij BAR bent u in de toekomst met één registratienummer bekend binnen de drie deelnemende organisaties, hetgeen betekent dat uw huidige binnen de raad gehanteerde persoonlijke rechtsbijstandsverlenersnummer en kantoornummer vervangen zullen worden door nieuwe unieke nummers die BAR zal uitgeven.

Binnen de raden voor rechtsbijstand is een project gestart om de elektronische berichten afkomstig van BAR straks geautomatiseerd in ons eigen administratieve systeem

(GRAS) te kunnen inlezen. Besloten is om deze aanpassing in het systeem aan te grijpen om het systeem meteen uit te breiden met bijvoorbeeld mediationgegevens en het verwijdsarrangement. Hiermee kunnen wij u straks nog beter van dienst zijn. Ook zullen de raden de wijzigingen in gegevens van advocaten die een verwijdsarrangement hebben afgesloten te zijner tijd automatisch doorgeven aan het Juridisch Loket.

Het is de bedoeling dat BAR en het vernieuwde interne systeem dit najaar in gebruik worden genomen. Tot het zover is, dient u adreswijzigingen en dergelijke dus nog wel aan ons door te geven. U zult te zijner tijd nader geïnformeerd worden over het moment van ingebruikname van BAR en wat dit voor u betekent. ■

[Rutger Fortuin – projectmedewerker vernieuwing]

Stand van zaken *VIValt*

VIValt: het alternatief voor de Verklaring omtrent inkomen en vermogen ten behoeve van de nieuwe aanvraagprocedure voor een toevoeging en de gewijzigde draagkrachttoets.

De met *VIValt* beoogde wijziging voorziet in een vereenvoudigde procedure voor het aanvragen van toevoegingen voor gesubsidieerde rechtsbijstand / mediation. Rechtszoekenden die van deze vorm van rechtsbijstand / mediation gebruik willen maken, hoeven dan geen Verklaring omtrent inkomen en vermogen meer aan te vragen bij de gemeente, zoals nu nog het geval is. De advocaat / mediator die namens de cliënt de aanvraag indient bij de raad voor rechtsbijstand, kan volstaan met de verstrekking van de persoonsgegevens en het soft-nummer van de cliënt en diens eventuele partner. Nadat de raad deze gegevens elektronisch heeft geverifieerd bij de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA), worden de financiële gegevens van de aanvrager en diens eventuele partner elektronisch opgevraagd bij de belastingdienst. Op basis van de door de belastingdienst verstrekte gegevens wordt de aanvraag verder door de raad beoordeeld waarbij ook wordt bekeken of er voldoende gronden zijn om een advocaat / mediator toe te voegen. Ook worden andere financiële toetsingscriteria ingevoerd. Niet langer wordt de aanvraag beoordeeld op basis van het netto maandinkomen en een bijzonder vermogenscriterium, maar er wordt volledig aansluiting gezocht bij het fiscale inkomens- en vermogensbe-

grip, dat wil zeggen: het belastbaar loon of het verzamelinkomen én de gemiddelde rendementsgrondslag (minus het heffingvrij vermogen) voor wat betreft het vermogen.

Het peiljaar is het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarin de toevoegingsaanvraag wordt ingediend. De wet voorziet, onder voorwaarden, in een mogelijkheid van peiljaarverlegging, indien het inkomen en vermogen aanmerkelijk zijn gedaald in het jaar van de toevoegingsaanvraag.

Naar aanleiding van het wetsvoorstel is er door de Tweede Kamer een schriftelijk verslag uitgebracht. De regering heeft hierop in april jl. gereageerd. Hieruit blijkt dat de regering blijft vasthouden aan het uitgangspunt, dat onder *VIValt* het inkomen en vermogen wordt getoetst van twee jaar geleden met de mogelijkheid van peiljaarverlegging. Aan de regering was uitdrukkelijk een nadere motivering gevraagd voor dit uitgangspunt.

Het wetsvoorstel is nu voldoende schriftelijk voorbereid en *VIValt* kan plenair worden behandeld.

Bij de mondelinge behandeling zal blijken of de 'kritische' noten van de Tweede Kamer gehandhaafd blijven of niet.

De mondelinge behandeling van *VIValt* staat voorlopig geagendeerd voor de week van 30 augustus a.s. Afhankelijk van de voortgang in het wetgevingstraject zal een invoeringsdatum voor *VIValt* bekend worden gemaakt.

Heeft u nog vragen of opmerkingen over VIValt dan kunt u zich richten tot het landelijk projectbureau via de mail: VIValt@arh.rvr.org of telefonisch: 020

580 59 99 (Frank Bakker) / 026- 3518051 (Toine Segers). ■

[Frank Bakker – projectmedewerker VIValt]

Mediation

Start mediation per 1 april 2005

In de afgelopen jaren is onderzocht of verwijzing naar mediation vóór of tijdens een juridische procedure zinvol kan worden ingezet. In het ressort Amsterdam hebben onderzoeksprojecten bij de rechtbanken Amsterdam en Utrecht en het Bureau Rechtshulp Haarlem uitgewezen dat dit het geval is. Vanaf 1 april 2005 worden de verwijzingsvoorzieningen bij alle gerechten en het Juridisch Loket uitgerold. Rechtzoekenden kunnen niet alleen voor gesubsidieerde rechtsbijstand bij een advocaat terecht, zij kunnen voortaan ook naar een mediator voor gesubsidieerde conflictbemiddeling. In het onderstaande wordt in het kort een aantal zaken besproken, waaronder de inschrijving van mediators, de voorwaarden voor het aanvragen van een toevoeging en de stimuleringsbijdrage.

verwijzen naar mediators, nadat de mediationfunctionarissen zijn opgeleid. Alle vroegere mediation-experimenten in het ressort Amsterdam zijn per 1 april 2005 beëindigd.

Inschrijving mediators

Mediators die met subsidie van de overheid willen bemiddelen dienen zich bij de raad in te schrijven. Ingeschreven mediators kunnen toevoegingen aanvragen, stimuleringsbijdragen ontvangen en cliënten verwezen krijgen vanuit het Juridisch Loket of de Rechterlijke Macht. Om ingeschreven te kunnen worden, moet de mediator voldoen aan kwaliteitseisen die opgenomen zijn in de inschrijvingsvoorwaarden. Een van deze voorwaarden is NMI certificering. Alle rechtsgebieden zijn onderverdeeld in affiniteitsgebieden. Wanneer de mediator in minimaal 3 zaken op zo'n gebied ervaring heeft, wordt het betreffende affiniteitsgebied toegekend en vermeld op de lijst die het Juridisch Loket en de Rechterlijke Macht hantieren bij verwijzingen. De raad heeft een adviescommissie inschrijving mediation ingesteld, bestaande uit leden vanuit de Rechterlijke Macht en met een mediation achtergrond, die aan de hand van

Fasegewijze uitrol

In het ressort Amsterdam beschikken de rechtbanken vanaf 1 april 2005 over een verwijzingsvoorziening. Het Juridisch Loket zal in een later stadium gaan

de inschrijvingsvoorwaarden toetst of een mediator kan worden ingeschreven. Inmiddels zijn 165 mediators ingeschreven, met de volgende verdeling per arrondissement:

Arrondissement	Aantal ingeschreven mediators
Alkmaar	12
Amsterdam	59
Haarlem	26
Utrecht	68

De raad heeft 3 voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor ingeschreven mediators welke druk zijn bezocht. Ook de rechtbanken in het ressort Amsterdam hebben voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd.

Verwijzing en toevoeging

Voor mediation bestaan twee verwijzingsmogelijkheden, zowel bij het Juridisch Loket als bij de Rechterlijke Macht. Bij verwijzing vanuit het Juridisch Loket zal in veel gevallen tenminste één van de partijen in aanmerking voor een toevoeging kunnen komen. Bij een verwijzing vanuit de Rechterlijke Macht zal in een aantal gevallen reeds een toevoeging voor één of meer partijen zijn verleend. Het kan ook gaan om partijen die zelf hun advocaat moeten betalen. In dat geval kan voor de mediation een stimuleringsbijdrage worden toegekend, waarover later meer.

Een mediator kan zelf ook mediations acquireren, waarbij één of meer partijen recht kunnen hebben op een toevoeging.

Beoordelingscriteria mediationtoevoegingen

Voor mediationtoevoegingen gelden dezelfde inkomens- en vermogensgrenzen als voor rechtsbijstand. De aanvraag wordt financieel afgewezen als het inkomen en vermogen de wettelijke financiële grenzen overschrijdt.

Ook de inhoudelijke toets van een aanvraag lijkt sterk op die voor een rechtsbijstandstoevoeging.

Alleen (natuurlijke) personen komen in aanmerking voor een mediationtoevoeging. Ook zal er sprake moeten zijn van een in de Nederlandse rechtssfeer gelegen rechtsbelang. Niet voor elke 'ruzie' wordt een mediationtoevoeging verstrekt. Beoordeeld wordt of de zaak op inhoudelijke gronden voor een toevoeging in aanmerking komt. Er moet sprake zijn van een (dreigend) juridisch conflict, dat zich kan lenen voor gesubsidieerde rechtsbijstand. Het conflict moet derhalve aanleiding kunnen geven tot het instellen van een rechtsvordering. Het verschil met reguliere rechtsbijstand is dat partijen worden begeleid door één mediator die hen helpt zelf het probleem op te lossen, anders dan in het geval dat partijen elk door een eigen advocaat worden bijgestaan.

Om voor een toevoeging in aanmerking te komen moet er een financieel belang zijn van tenminste 20% van het inkomen van de rechtzoekende, met een minimum van € 180,=.

Tijdsbesteding mediation en eigen bijdrage

Indien een mediatie toevoeging wordt verleend, wordt deze eerst voor werkzaamheden tot aan de tijdsgrens van vier uur verleend. Als er vier uur of meer aan de mediation moet worden besteed, doet de mediator daaraan voorafgaand een verzoek bij de Raad voor Rechtsbijstand om de toevoeging om te zetten in een verlengde mediatie toevoeging. Bij de aanvraag om omzetting geeft de mediator duidelijk aan waarom de zaak niet binnen vier uur kon worden afgerond.

De eigen bijdrage wordt door de mediator direct bij partijen geïnd. Als door een partij voor het rechtsbelang in kwestie een eigen bijdrage voor advies- of proceduretoevoeging voor rechtsbijstand is betaald, wordt geen nieuwe eigen bijdrage opgelegd bij omzetting in mediation. De eigen bijdrage bij mediation wordt dan op nihil gesteld. De rechtzoekende blijft overigens verplicht om aan de advocaat de op de advies- of proceduretoevoeging opgelegde eigen bijdrage te voldoen.

Draagkrachtgrenzen en eigen bijdragen in euro's per 1 april 2005

	Eigen Bijdrage		Bij een draagkracht per maand van:	
	tot 4 uur	4 uren of méér	Alleenstaand	Gehuwd/ samenwonend/ éénouder
Trede 1	45	nihil	- 818	- 1147
Trede 2	45	45	819 – 1518	1148 – 2135

Verwijzing door de rechter: Stimuleringsbijdrage voor 'beta- lende' cliënten

Om te stimuleren dat rechtzoekenden – in zaken die bij de rechter aanhangig zijn – met mediation instemmen, kan aan cliënten die niet voor een toevoeging in aanmerking komen een

stimuleringsbijdrage worden toegekend. De mediator zal in dat geval de eerste 2 ½ uur niet in rekening brengen. De mediator ontvangt hiervoor € 100,- bij één partij die niet voor een toevoeging in aanmerking komt en € 200,- indien er meer partijen zijn die niet voor een toevoeging in aanmerking komen. Dit bedrag wordt betaald door de Raad

voor Rechtsbijstand aan de mediator. Betalende cliënten betalen na de eerste 2½ uur zelf de daaropvolgende contacturen alsmede de uren die worden besteed aan het opstellen van de vaststellingsovereenkomst volgens het tarief van de mediator. De stimuleringsbijdrage geldt niet indien vanuit het Juridisch Loket wordt verwezen of in gevallen waarin de mediator zonder verwijzing om een toevoeging verzoekt.

Nadere inlichtingen zijn verkrijgbaar bij ondergetekende (tel. 020-5805907 of per e-mail s.denekamp@asd.rvr.org). Ook kunt u informatie over mediation vinden op de websites www.nmi-mediation.nl en www.mediationnaastrechtpraak.nl. ■

[Suzanne Denekamp – beleidsmedewerker]

Toevoegingen

Wie is rechtstreeks belanghebbende bij het bezwaar?

Uit de bezwaarschriften die de raad ontvangt, blijkt dat er soms nog onduidelijkheid bestaat over de vraag door wie een bezwaarschrift kan worden ingediend tegen een beslissing op een toevoegingsaanvraag, c.q. een beslissing op een verzoek tot vaststelling van de vergoeding.

In Raad en Daad nrs. 6 (maart 2002) en 9 (december 2003) besteedden wij hier al aandacht aan en hebben wij u formats gegeven voor de wijze van indiening van het bezwaar (na de wetwijziging van 1 mei 2004 is het administratief beroep veranderd in bezwaar).

In het kort komt een en ander hierop neer:

Bezwaar tegen een beslissing op een toevoegingsaanvraag (de verlening of weigering van een toevoeging / de oplegging van een eigen bijdrage):

In principe is slechts de rechtzoekende hierbij belanghebbende. Een bezwaarschrift dient dan ook **door of namens** de rechtzoekende te worden ingediend.

Let echter op de volgende uitzonderingen: bij een beslissing op een verzoek tot mutatie van een voorwaardelijke toevoeging en bij een beslissing op een verzoek tot goedkeuring van de begroting van extra uren zijn *zowel* de rechtzoekende als rechtsbijstandverlener belanghebbende. Geef dan in het bezwaarschrift duidelijk aan wie het bezwaar instelt.

Bezwaar tegen een beslissing op een verzoek tot vaststelling van de vergoeding:

Hierbij is enkel de rechtsbijstandverlener belanghebbende. Indien door of namens de rechtzoekende bezwaar wordt ingesteld zal dit niet-ontvankelijk verklaard worden. ■

[Wim Smits - teamleider bezwaar en beroep]

Teruggave in beslag genomen goederen of rijbewijs

Volgens het Handboek Toevoegen (par. 6.44.2.5) wordt een toevoeging niet verleend voor het doen van een verzoek tot teruggave. Alleen voor het klaagschrift tegen de weigering tot teruggave kan worden toegevoegd. Derhalve zal bij toevoegingsaanvragen waarin niet wordt aangegeven dat er een klaagschrift zal worden ingediend eerst nadere informatie worden gevraagd.

Nieuw besluit op bezwaar is geen reden voor tweede toevoeging

Op grond van een uitspraak van de Raad van State d.d. 12 augustus 1999 (H01.99.0054) heeft de raad besloten om met ingang van 1 augustus 2005 het beleid ter zake van het toevoegen voor een tweede bezwaarzaak te wijzigen conform het onderstaande. Dit geldt ook voor regulier vreemdelingenrecht.

Toevoeging voor bezwaar

Indien op een besluit in primo (bip) een bezwaar volgt, dan kan een toevoeging worden verstrekt voor de procedure in bezwaar.

Toevoeging voor beroep

Hierop volgt de beslissing op bezwaar (bob). Indien de bob wordt aangevochten kan een toevoeging voor de procedure in beroep worden afgegeven.

Vernietiging bob in beroep

Als nu de rechtbank in de beroep-

Om onnodig heen en weer geschrijf te voorkomen, verzoeken wij u derhalve om duidelijke informatie te verstrekken. Regelmatig komt het voor dat bij de declaratie blijkt dat er geen procedure is gevoerd. Indien bij de declaratie blijkt dat bij de toevoegingsaanvraag onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt, kan de toevoeging worden ingetrokken (art 33, eerste lid sub a Wet op de rechtsbijstand). Bijgevolg wordt dan geen vergoeding vastgesteld. ■

fase de beslissing op bezwaar vernietigt en het bestuursorgaan de opdracht geeft een nieuw besluit te nemen met inachtneming van de uitspraak van de rechtbank gebeurt het volgende.

Herleving bezwaarfase

De beslissing op bezwaar is nu vernietigd en de bezwaarfase *herleeft*. Voor de herleeft bezwaarfase wordt géén tweede toevoeging verstrekt, de werkzaamheden worden geacht te vallen onder het bereik van de eerst afgegeven toevoeging voor het bezwaar.

Wat betekent dit nu voor het declareren van de werkzaamheden?

De rechtsbijstandverlener kan derhalve zijn werkzaamheden declareren onder deze eerste toevoeging voor de procedure in bezwaar.

Of de declaratie ook tot een extra uitbetaling leidt is afhankelijk van de reeds verrichte en de nog te verrichten werkzaamheden. Is er bijvoorbeeld aanvankelijk reeds onder de procedure in bezwaar een zitting gedeclareerd en in de fase van de herleving is er

weer sprake van een zitting, dan geldt een extra zittingstoeslag van twee punten.

(literatuur: JSV 2000/266; toepasselijke

bepalingen: Wet op de rechtsbijstand: 28.1.b, 32)

[Jaap Le Mair – medewerker kwaliteit]

Implementatie richtlijn tot verbetering van de toegang tot de rechter bij grensoverschrijdende geschillen

Op 27 januari 2003 is een richtlijn van de Raad van de Europese Unie (2003/8/EG) vastgesteld tot verbetering van de toegang tot de rechter bij grensoverschrijdende geschillen door middel van gemeenschappelijke minimumvoorschriften betreffende rechtsbijstand bij die geschillen.

In het Staatsblad van 1 maart 2005 is de wetwijziging van de Wet op de rechtsbijstand (Wrb) gepubliceerd aangaande deze Europese richtlijn. Deze wetwijziging is in werking getreden met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij is geplaatst. Dit betekent dat vanaf 2 maart jl. de nieuwe artikelen 23a tot en met 23k van de Wrb van kracht zijn. Daarnaast is een modelformulier voor grensoverschrijdende gevallen opgesteld. Dit formulier vervangt voor de lidstaten de "Application for Legal Aid". Dit formulier is bij de Raad voor Rechtsbijstand verkrijgbaar en te downloaden op de Internetsite van de raden (www.rvr.org).

De voornaamste punten van de regeling zijn:

- De regeling gaat boven het "Verdrag inzake de toegang tot de rechter in internationale gevallen" (Haags verdrag) en de "Europese overeenkomst

inzake het doorzenden van verzoeken om rechtsbijstand";

- De regeling geldt voor alle lidstaten van de EU met uitzondering van Denemarken;
- De Raad voor Rechtsbijstand Den Haag is centraal ontvangende en centraal verzendende autoriteit;
- De bepalingen zijn alleen van toepassing op natuurlijke personen en voor het burgerlijk of handelsrecht;
- Verzoeken om rechtsbijstand in grensoverschrijdende gevallen kunnen worden ingediend bij zowel de verzendende als ontvangende autoriteit. In beide gevallen zijn de toepasselijke bepalingen van de richtlijn van kracht.

Verzoeken vanuit een lidstaat naar Nederland:

De criteria zoals in de Wrb opgenomen zijn van toepassing met uitzondering van:

- De beëindiging vanwege het niet betalen van de eigen bijdrage;
- Overschrijding in Nederland van de draagkrachtnormen terwijl aantoonbaar is dat men in de eigen lidstaat wel in aanmerking komt voor gesubsidieerde rechtsbijstand;
- De kosten van tolken, vertalingen, reiskosten, kosten deskundigen en getuigen kunnen onder voorwaarden worden

vergoed aan de rechtzoekende (artikel 23 e Wrb).

Verzoeken vanuit Nederland naar een andere lidstaat:

- Er kan een lichte advies toevoeging worden verleend totdat het verzoek in behandeling is genomen door de ontvangende lidstaat;
- Het weigeren tot doorzenden van een grensoverschrijdend verzoek kan alleen wanneer de zaak van alle grond ontbloomt is en niet ziet op het

burgerlijk of handelsrecht en er geen sprake is van een natuurlijk persoon;

- De kosten voor noodzakelijke vertaling van stukken zijn voor de raad maar kunnen worden teruggevorderd van rechtzoekende indien de ontvangende lidstaat het verzoek afwijst.

Nogmaals: verzoeken om rechtsbijstand volgens het verdrag moeten worden gericht aan de Raad voor Rechtsbijstand Den Haag, postbus 450, 2501 CL Den Haag. ■

[Herman Schilperoort – hoofd stafafdeling]

Regelingen voor de advocatuur

Startersvoorschotregeling beginnende advocaten 2005

De Raad voor Rechtsbijstand heeft in 2004 besloten voor startende advocaten een mogelijkheid te treffen tot afwijking van de voorschotregeling die is getroffen in artikel 35 van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (Bvr). Met de nieuwe regeling beoogt de raad voor starters de deelname aan het stelsel van de gesubsidieerde rechtsbijstand aantrekkelijker te maken door de thans in artikel 35, vijfde lid Bvr voor starters getroffen voorschotregeling te verruimen. Dat gebeurt op twee manieren:

- het voorschot wordt niet direct in het volgende kwartaal verrekend, maar wordt pas in het tweede jaar terugbetaald. Om financiële risico's te beperken wordt het kwartaalvoorschot op maximaal € 5000 gesteld;
- het voorschot wordt niet lineair afgeleid van het aantal toevoe-

gingen in het vorige kwartaal.

Met deze verruiming wil de raad voor beginnende advocaten de financiering van hun aanloopkosten vergemakkelijken. Een advocaat kan niettemin ook kiezen voor de in artikel 35, vijfde lid Bvr getroffen voorschotregeling. In dat geval wordt het voorschot bepaald door het aantal in het voorafgaande kwartaal afgegeven toevoegingen te vermenigvuldigen met het normbedrag dat door de Minister is vastgesteld. Dit normbedrag bedraagt per 1 januari 2005 € 668,- per toevoeging. Een keuze voor de onderhavige regeling sluit toepassing van de in het Bvr getroffen startersregeling uit. Omgekeerd geldt hetzelfde.

Voorwaarde voor de deelneming aan de onderhavige regeling voor het startersvoorschot is dat aan de advocaat in het eerste jaar tenminste 50 toevoegingen worden afgegeven.

Deze regeling is in werking getreden op 1 januari 2005 en is van toepassing op

advocaten die zich na die datum bij de raad hebben ingeschreven.

Subsidieregeling advocaat-stagiaires en studentenstage 'bevroren'

Het Ministerie van Justitie heeft de regeling 'Versterken aanwas advocatuur' voor subsidiëring van advocaat-stagiaires of studentenstages met ingang van 1 januari 2005 bevroren. Mogelijk komt er voor de raad later dit jaar alsnog een mogelijkheid om de subsidie te verstrekken. Dit zal bekend

worden gemaakt in Raad en Daad en op de website van de raden.

Het bovenstaande betekent dat subsidieaanvragen momenteel niet gehonoreerd kunnen worden. Aanvragen worden wel in portefeuille gehouden zodat deze, mocht er toch nog budget vrijkomen voor de regeling, na bekendmaking alsnog in behandeling genomen kunnen worden. ■

[Rutger Fortuin – projectmedewerker vernieuwing]

Vergoedingen/betalingen

Wijziging normbedragen per 1 juli 2005

Per 1 juli 2005 is een aantal normbedragen aangepast in verband met de jaarlijkse indexering. Het gaat om het Basisbedrag en de Vergoeding voor

administratieve lasten. De verhoging voor 2005 bedraagt 0,237%. In onderstaande tabel worden de verhoogde bedragen vermeld. Deze zijn uitsluitend van toepassing op toevoegingen die na 30 juni 2005 zijn afgegeven.

Bedragen in euro's

	Per 1 januari 2005	Per 1 juli 2005
Basisbedrag	98,87	99,10
Vergoeding voor administratieve lasten	32,58	32,66

Er treden per 1 juli 2005 geen veranderingen op in de eigen bijdragen tabel. De 'tabel inkomens- en vermogens-

normen en eigen bijdragen' per 1 januari 2005 blijft dus gelden na 1 juli 2005. ■

Onderzoek vreemdelingenbewaring

In juni 2005 start IVA Beleidsonderzoek en Advies in opdracht van de Raad voor Rechtsbijstand Arnhem een onderzoek naar de kwaliteit van de rechtsbijstand voor cliënten in vreemdelingenbewaring. De kwaliteit van de geleverde rechtsbijstand is sinds enige tijd onderwerp van discussie. Onderzoek bij het hofessort 's-Hertogenbosch dat in opdracht van de raad aldaar in 1999/2000 werd uitgevoerd toonde aan dat er sprake is van knelpunten op vier terreinen, te weten het piketbezoek, de kwaliteit van de rechtsbijstand zelf, de informatievoorziening tussen de verschillende actoren en het aanbod van rechtsbijstandverlening.

Naar aanleiding van de resultaten van het verkenningsonderzoek heeft de Raad voor Rechtsbijstand 's-Hertogenbosch een commissie ingesteld voor het doen van voorstellen voor het oplossen van de gesignaleerde knelpunten. De door haar geformuleerde voorstellen zijn zeer concreet en op de uitvoeringspraktijk gericht. Sommige van de genoemde knelpunten zijn intussen ondervangen, maar er zijn ook een aantal nieuwe bijgekomen.

Problemen met de kwaliteit van de rechtsbijstand zijn ook in ander onderzoek gesignaleerd. Recent verschenen de eerste deelrapporten van een door het Schoordijk instituut in samenwerking met de universiteit van Tilburg ter hand

genomen onderzoeksprogramma "Terugkeermogelijkheden van vreemdelingen in vreemdelingenbewaring" onder leiding van prof. Van Kalmthout. Op basis van de gegevens verzameld in dit onderzoek stelt Van Kalmthout dat het dringend aanbeveling verdient nader onderzoek te doen naar de kwaliteit van de rechtsbijstand door advocaten en rechtsbijstandverleners van de Stichting Rechtsbijstand Asiel en te bezien welke verbeteringen in de kwaliteit kunnen worden aangebracht.

In een brief aan de Tweede Kamer d.d. 25 januari 2005 heeft de Minister van Justitie aangegeven dat nader onderzoek terzake de kwaliteit van de rechtsbijstandverlening door de raden zal worden geëntameerd.

Thans wordt met dit onderzoek door het IVA in Tilburg gestart. Het onderzoek heeft twee doelen:

1. Het geven van een landelijk beeld van de kwaliteit van de rechtsbijstand in de vreemdelingenbewaring;
2. Het formuleren van mogelijkheden voor de raden om de kwaliteit van de rechtsbijstand voor vreemdelingen te kunnen bevorderen.

Ten behoeve van het onderzoek zullen bij verschillende partijen gegevens worden verzameld. Zo zullen interviews en enquêtes worden afgenomen bij de vreemdelingenpolitie, bij rechtsbijstandverleners, in huizen van bewaring, bij de rechterlijke macht en bij de raden

voor rechtsbijstand. Uiteraard kan het onderzoek alleen succesvol zijn als de onderzoekers kunnen rekenen op de bereidwillige medewerking van de respondenten. Wij hopen

dat u, als u wordt benaderd, hen van dienst zult willen zijn. ■

[Edwin Borghs – beleidsmedewerker asiel RvR Arnhem]

Wijziging regeling Strafpiket

In de regeling voor het strafpiket zijn artikel 3, en als uitvloeisel hiervan, artikel 11.2. gewijzigd. In het oude artikel 11 was geregeld dat de advocaat, behoudens zwaarwegende redenen, zelf de piketdienst moest vervullen. Deze regel stemde niet overeen met de praktijk, aangezien in meer dan 50 % van de gevallen de declaratie niet werd ingediend door de advocaat die volgens het rooster dienst had. De regeling is met ingang van 2005 als volgt aangepast:

Artikel 3. ZELF VERVULLEN VAN DE PIKETDIENST

3.1. De op het piketrooster geplaatste advocaten worden geacht zelf de piketdiensten te vervullen waarvoor ze staan ingeroosterd.

3.2. De piketadvocaat die verhinderd is op een datum waarop hij/zij volgens het rooster dienst heeft, dient zelf tijdig een ruil tot stand te brengen met een andere deelnemer aan de regeling die in hetzelfde roostergebied staat ingeroosterd. Het e.e.a. gedaan volgens het bepaalde in art 11.2.

3.3. Indien de piketadvocaat die zijn/haar dienst niet heeft geruild op de dag van zijn/haar inroostering niet in staat is vanwege een incidentele en zwaarwegende reden één of meer in verzekering gestelde verdachte(n) te bezoeken, dient hij/zij zelf voor vervanging zorg te dragen door het inschakelen van een strafpiketdeelnemer die bij voorkeur in hetzelfde roostergebied is ingedeeld. De rooster piketadvocaat blijft in voornoemde gevallen verantwoordelijk voor de zorg van het tijdig, zorgvuldig en doelmatig verlenen van de piketrechtsbijstand.

3.4. De advocaat die niet aan deze voorwaarden voldoet kan van verdere deelname aan de piketdienst worden uitgesloten

3.5. Met het verzoek van de verzekeringgestelde om bijstand van een bepaalde advocaat wordt door de piketcentrale rekening gehouden, tenzij de voorkeursadvocaat niet bereikbaar of beschikbaar blijkt te zijn.

Artikel 11.2 Roosterwijzigingen

De piketadvocaat die verhinderd is op een datum waarop hij/zij volgens het rooster dienst heeft, dient zelf een ruil tot stand te brengen met een - zover mogelijk - in dezelfde periode, maar in elk geval in hetzelfde gebied ingeroosterde collega. Wijzigingen dienen uiterlijk twee werkdagen voor de betreffende piketdienst schriftelijk aan de receptie van de raad te

worden doorgegeven. Alvorens de ruil te verwerken controleert de raad of de ruil conform het voorgaande tot stand is gekomen.

Ruilingen die na twee dagen vóór de betreffende piketdienst worden doorgegeven aan de receptie, kunnen niet meer verwerkt worden. De raad zorgt in deze gevallen zelf voor vervanging middels een transparante verdeling. ■

Strafpiket – Reminder opleidingspunten

De voor de inschrijvingsperiode 2004-2005 relevante referteperiode eindigt op 30 september 2005.

In artikel 2.3 lid 3 regeling strafpiket hofressort Amsterdam 2004 – 2005 is te lezen dat elke advocaat met de strafpiket specialisatie in de periode van

1 oktober 2003 tot 30 september 2005 tenminste 12 studiepunten op het gebied van het straf- en strafprocesrecht dient te behalen. Denkt u dus aan deze studiepunten als u voor de periode vanaf 1 oktober 2005 een herinschrijving wenst. In oktober krijgen advocaten een uitnodiging om hun cursuscificaten aan de raad toe te sturen. ■

Rechtsbijstand Psychiatrische Patiënten

De raad heeft voor 2005 een beslissing genomen over vaststelling van de beleidsregels voor het aantal toe te laten deelnemers voor het jaar 2005 en heeft daarbij het advies van de Commissie Rechtsbijstand Psychiatrische Patiënten opgevolgd. Het besluit is als volgt:

- vasthouden aan het uitgangspunt van 2001, te weten de vaststelling van het aantal toe te laten advocaten te relateren aan het gemiddeld aantal piketmeldingen van vijftien per deelnemende advocaat per jaar;
- het aantal nieuw toe te laten advocaten voor 2005 wordt als volgt vastgesteld:

Arrondissement/ aantal	max. aantal deelnemers	huidig aantal	nog nieuw toe te laten
Alkmaar	28	18	10
Amsterdam	40	36	4
Haarlem	14	18	0
Utrecht	45	42	3

Nieuw toe te laten deelnemers zijn hiervan op de hoogte gebracht en inge-

roosterd op het piketrooster dat 1 juli 2005 start.

BOPZ werkgroepen

Zoals in de vorige Raad en Daad stond vermeld, worden er werkgroepen georganiseerd voor advocaten die deelnemen aan het psychiatriepiket. Deze werkgroepen worden per arrondissement georganiseerd en vinden minimaal tweemaal per jaar plaats en in 2005 tenminste eenmaal. Aan deelname aan de werkgroep zijn kosten verbonden voor locatie, organisatie en administratie welke worden bepaald per arrondissement.

Voor deelname aan de regeling voor rechtsbijstand aan psychiatrische patiënten is nodig dat advocaten aan-

wezig zijn bij bijeenkomsten van de BOPZ werkgroep. In plaats daarvan kan een advocaat ook ervoor kiezen in de periode 2005-2006 tenminste 3 opleidingspunten op het terrein van de rechtsbijstand aan psychiatrische patiënten te behalen.

Door een samenwerking met de Stichting Permanente Opleiding Alkmaar kunnen bij aanmelding vooraf 2 PO-punten per werkgroep worden behaald.

[Suzanne Denekamp – beleidsmedewerker]

De coördinatoren per arrondissement zijn:

Alkmaar:	mw. A.E.B. de Wit	072 - 5113516
Amsterdam:	mw. C.E.J.M. Heerkens Thijssen	020 - 6736211
Haarlem:	mw. A. Blok	023 - 5580854
Utrecht:	dhr. J.C. Herweijer	0343 – 528585

Werkwijze IRC uitleveringspiket

De werkwijze van het Internationaal Rechtshulp Centrum (IRC) van het parket Amsterdam voor wat betreft piketmeldingen van buiten het ressort Amsterdam is op verzoek van de raad gewijzigd.

Voorheen was het zo dat deze piketzaken werden aangeboden aan de dienstdoende piketadvocaat van het arrondissement Amsterdam, omdat de rechtbank Amsterdam de uitleveringszaken behandelt. Omdat er echter in de arrondissementen Alkmaar, Haarlem en Utrecht weinig piketzaken zijn is er in overleg met het IRC voor gekozen om deze zaken ook aan te bieden aan de dienstdoende advocaten van deze arrondisse-

menten. Op die manier probeert de raad het aantal piketzaken beter te verdelen over de arrondissementen binnen het hofressort Amsterdam.

De roosters per arrondissement blijven bestaan, zodat de piketmeldingen die via de piketcentrale komen per arrondissement verdeeld kunnen worden. Dit is dus ongewijzigd, de verandering betreft alleen de piketzaken die terugkomen van advocaten van buiten het hofressort Amsterdam.

De sinds 2004 gehanteerde wachtlijst voor toelating tot het Wots-/uitleveringspiket blijft het hele jaar gehandhaafd. De adviescommissie strafpiket beoordeelt eind van dit jaar of de wachtlijst in 2006 wordt opgeheven. ■

Piketcentrale meldlog

Naast de inkomende en uitgaande piketmeldingen registreert de piketcentrale de bijzonderheden die zich voordoen rondom het piket in een zogenaamd meldlog. Deze bijzonderheden gaan hoofdzakelijk over de bereikbaarheid van de piketadvocaten en telefoonnotities van gesprekken met politie, rechtbanken e.d. Om de kwaliteit van de uitvoe-

ring van de piketregeling te volgen worden de meldlogs wekelijks nagelezen door de Raad en indien nodig wordt actie ondernomen bij een geconstateerde nalatigheid.

Overwegend wordt de piketregeling goed uitgevoerd en verloopt het contact met de piketcentrale effectief. De acties die voortvloeien uit de meldlogs zijn incidenteel en zien wij als puntje op de bekende i. ■

Leidraad rechtsbijstandverlening asiel

In opdracht van de raden voor rechtsbijstand werkt een drietal auteurs¹ aan de totstandkoming van de leidraad rechtsbijstandverlening in asiel. Deze leidraad (eerder steevast aangeduid als Best Practice Guide) is bedoeld voor asieladvocaten, juristen in dienst van de Stichting Rechtsbijstand Asiel (SRA) en medewerkers van VluchtelingenWerk. In het voorwoord van de concept leidraad wordt het doel en inhoud als volgt omschreven:

“De leidraad beschrijft de dilemma’s en praktische vragen waarvoor advocaten en andere (rechts)bijstandverleners zich gesteld kunnen zien en geeft tips en advies bij de keuzes die moeten worden gemaakt. Daarnaast geeft de leidraad minimumnormen voor de rechtsbijstandverlening. De auteurs hebben hiervoor hun oor te luisteren gelegd bij collega’s en zich laten adviseren door een deskundige leescommissie². Tevens hebben zij gebruik gemaakt van hun eigen praktijkervaringen en van de bevindingen van onderzoek op dit terrein. Als voorbeeld heeft gediend ‘Making an asylum application: a best practice guide’ (Londen, mei 2002) van de Immigration Law Practitioners’ Association.

De werkwijze die deze leidraad voorstaat, is bedoeld om richting te geven aan het handelen van de advocaat bij de dagelijkse uitoefening van zijn praktijk. Dat betekent echter niet dat deze leidraad de enige of enig juiste aanpak van asielzaken bevat. De aard van de zaak, ontwikkelingen in de jurisprudentie of een briljante ingeving kunnen aanleiding zijn voor een afwijkende aanpak. Naast ambachtelijk kunnen, vereist advocatuur ook creativiteit. Het is allerminst de bedoeling van deze leidraad die te smoren. Maar net als bij de schone kunsten, steunt creativiteit bij een professionele aanpak op ambachtelijke beheersing van het vak”.

De totstandkoming van de leidraad verdient gestaag. Naar verwachting is het - in samenspraak met de leescommissie vastgestelde – eindconcept 1 juli gereed. Als kwaliteitsinstrument kan de handleiding op verschillende manieren worden gebruikt, bijvoorbeeld als cursusmateriaal, als hulpmiddel bij intercollegiale toetsing of als onderdeel van de inschrijvingsvoorwaarden bij de raden voor rechtsbijstand. Meer in het algemeen dient de handleiding een zinvolle en richtinggevende bijdrage te leveren aan interne en externe discussies over de kwaliteit van de rechtsbij-

1) Het betreft Nienke Doornbos (wetenschapper), Frits Koers (advocaat) en Theo Wijngaard (hoofd afdeling vluchtelingen Amesty International).

2) De leescommissie is in opdracht en op voordracht van de raden tot stand gekomen. In de commissie participeren naast Thomas Spijkerboer (voorzitter; hoogleraar migratierecht VU A'dam), deskundigen vanuit de advocatuur, de SRA, VluchtelingenWerk, Pharos en het tolkencentrum.

standverlening in asielzaken. Dat kan tevens het imago van de beroepsgroep bij onder anderen cliënten, rechters of politici ten goede komen.

Thans beraden de raden zich nog hoe

de handleiding kan worden geïmplementeerd. ■

[Edwin Borghs – beleidsmedewerker asiel RvR Arnhem]

Rechtsbijstand voor het indienen van een herhaalde asielaanvraag

Op 1 mei 2004 is art. 3 Besluit rechtsbijstand- en toevoegcriteria (Br) aangepast aan de 'Motie Kamp'. In deze motie werd verzocht om een asielzoeker niet in aanmerking te laten komen van gefinancierde rechtsbijstand, indien de rechtsbijstand betrekking zou hebben op een tweede of volgende asielaanvraag en de asielzoeker bij zijn eerdere aanvraag de feiten of omstandigheden naar voren had kunnen brengen waarop hij zijn herhaalde aanvraag baseert. In art 3 sub f Br is nu bepaald dat rechtsbijstand niet wordt verleend indien redelijkerwijs buiten twijfel is dat de nieuwe feiten of omstandigheden voor de onherroepelijke beslissing op de asielaanvraag naar voren hadden kunnen worden gebracht. Een uitzondering wordt gemaakt in die gevallen dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat bijzondere omstandigheden noodzaken tot het verlenen van rechtsbijstand.

rechtsbijstand (toevoeging) ingewilligd als de asielzoeker aanneemelijk kan maken dat hij de nieuwe feiten en omstandigheden redelijkerwijs niet al tijdens zijn beroep naar voren had kunnen brengen. De Raden toetsen dit marginaal, aangezien zij niet vooruit kunnen lopen op de inhoudelijke toetsing door de rechter. Dit geldt ook voor de vraag of de bijzondere omstandigheden van het geval noodzaken om in deze specifieke situatie toch rechtsbijstand te verlenen.

Er doen zich de volgende 4 rechtsbijstandmomenten voor bij herhaalde asielaanvragen (hasa's):

1. Indien een asielzoeker een herhaalde asielaanvraag wil indienen, kan hij worden voorgelicht en voorbereid door zijn rechtsbijstandverlener. Hiervoor wordt echter geen nieuwe toevoeging verstrekt. Deze rechtsbijstandactiviteiten vallen onder de oude toevoeging.
2. Mocht een asielzoeker inderdaad een herhaal asielverzoek willen indienen, dan wordt hij vooraf via de IND aangekondigd bij de Stichting Rechtsbijstand Asiel (SRA). Relevante stukken van zijn rechtsbijstandverlener die nodig zijn voor de AC-procedure worden ter hand

- gesteld aan de dienstdoende rechtsbijstandverleners in het AC. Deze rechtsbijstandverlening valt onder het bereik van de spreekuurvoorziening. De rechtsbijstandverlener zit in het AC op basis van een dienstrooster en krijgt een vaste vergoeding, ongeacht het aantal asielzoekers dat hij bijstaat.
3. Wordt de herhaalde asielaanvraag afgewezen, dan kan de asielzoeker de rechtsmiddelen aanwenden die de Vreemdelingenwet hem biedt (beroep+vovo en eventueel hoger beroep+vovo). Gelet op deze mogelijkheid kan hij verzoeken om gesubsidieerde rechtsbijstand op basis van een toevoeging. Deze rechtsbijstand valt dus niet onder de spreekuurvergoeding. Voor ieder rechtsmiddel (beroep + vovo of hoger beroep+ vovo) geldt een afzonderlijke toevoeging en dus een afzonderlijke vergoeding van de rechtsbijstandverlener. De toevoegingaanspraak wordt door de raad voor rechtsbijstand getoetst aan art. 3, sub f Brt. Hiertoe dient de rechtsbijstandverlener gemotiveerd aan te geven dat er sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden, welke deze nieuwe feiten of omstandigheden zijn en waarom deze nieuwe feiten en omstandigheden niet in een eerdere asielprocedure hadden kunnen worden ingebracht. De raden vragen aan de rechtsbijstandverlener een exemplaar van de laatste beslissing (beschikking of uitspraak) in de eerdere asielprocedure om de toelichting van de rechtsbijstandverlener te kunnen beoordelen.
 4. Wordt de herhaalde asielaanvraag niet afgewezen in het AC, dan volgt de beslissing in de OC-fase. In het kader van de aanvraag- en voornemenprocedure kan de asielzoeker een aanvraag indienen voor gesubsidieerde rechtsbijstand. Dit geldt ook indien de asielzoeker gebruik wenst te maken van de rechtsmiddelen die de Vw hem biedt (beroep+vovo en eventueel hoger beroep+vovo). Voor iedere procedure (aanvragen voornemen, beroep + vovo of hoger beroep+ vovo) geldt een afzonderlijke toevoeging en dus een afzonderlijke vergoeding van de rechtsbijstandverlener. De toevoegingaanspraak wordt door de raad voor rechtsbijstand getoetst aan art. 3, sub f Brt. Hiertoe dient de rechtsbijstandverlener gemotiveerd aan te geven dat er sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden, welke deze nieuwe feiten of omstandigheden zijn en waarom deze nieuwe feiten en omstandigheden niet in een eerdere asielprocedure hadden kunnen worden ingebracht. De raden vragen aan de rechtsbijstandverlener een exemplaar van de laatste beslissing (beschikking of uitspraak) in de eerdere asielprocedure om de toelichting van de rechtsbijstandverlener te kunnen beoordelen. ■

[Herman Schilperoord – hoofd stafafdeling]

Bijzondere leerstoel Sociale Rechtshulp

De raden voor rechtsbijstand willen een bijzondere leerstoel Sociale Rechtshulp instellen. Met de focus die dit oplevert, komt er vanuit één punt overzicht over verschillende aspecten van sociale rechtshulp. Zo zal de leerstoel zich bezighouden met het concipiëren en uitvoeren van onderzoek, het doceren

en enthousiasmeren van studenten en het informeren en inspireren van de politiek. Hiermee levert de bijzondere leerstoel een bijdrage aan de bevordering van de toegang tot het recht. Momenteel is overleg gaande met geïnteresseerde universiteiten. We verwachten u hier binnenkort nader over te kunnen berichten. ■

W-TAP 2004

Gebruik uw computer voor het invullen van onze formulieren

W-TAP (Windows Toevoegings Aanvraag Programma) is een formulierengenerator waarmee advocaten en andere rechtsbijstandverleners formulieren kunnen invullen, uitprinten en vervolgens naar de raad voor rechtsbijstand sturen. De nieuwe release is verder verbeterd. In deze versie kunt u de gegevens van het kantoor, de advocaten,

cliënten en aanvragen bewaren en voor allen binnen het kantoor toegankelijk maken.

Om W-TAP te kunnen gebruiken hoeft u alleen maar de beschikking te hebben over een Windows computer met Internet Explorer 5.0 of hoger. U kunt het installatieprogramma downloaden vanaf onze site www.rvr.org. Hier treft u ook een installatie- en gebruikershandleiding aan. ■

Introductiebijeenkomsten

Maak persoonlijk kennis met de raad

Ook in 2004 organiseert de Raad voor Rechtsbijstand Amsterdam introductiebijeenkomsten voor recent in het ressort ingeschreven advocaten. Ook als u al langer als advocaat actief bent en in de aangeboden informatie bent geïnteresseerd, kunt u zich voor deze bijeenkomsten opgeven. Dit geldt ook voor administratieve medewerkers die zich met de aanvraag of declaratie van toevoegingen bezighouden.

Het doel van de bijeenkomsten is inzicht te geven in het administratieve proces en in de regelgeving voor het

aanvragen en declareren van toevoegingen. De bijeenkomsten starten om 17:15 uur en eindigen om ± 20:15 uur.

De volgende bijeenkomsten vinden plaats op:

- donderdag 8 september 2005
- woensdag 23 november 2005

Indien u een van deze bijeenkomsten wilt bijwonen, kunt u zich bij Gerda Versluis aanmelden. Zij is bereikbaar op telefoonnummer 020 5805 902 of per e-mail via g.versluis@asd.rvr.org. ■

Colofon

Raad en Daad is een uitgave van de
Raad voor Rechtsbijstand Amsterdam

Redactie

mr. S.A.M. Denekamp

e-mail: s.denekamp@asd.rvr.org

ir. R.A.C. Fortuin

e-mail: r.fortuin@asd.rvr.org

mr. H.J. Schilperoort

e-mail: h.schilperoort@asd.rvr.org

Redactieadres

Raad voor Rechtsbijstand Amsterdam

Postbus 58132

1040 HC Amsterdam

telefoon: 020 580 59 99

telefax: 020 580 59 62

website: www.rvr.org

e-mail: info@asd.rvr.org

Vormgeving en layout

Maarten Balyon, grafische vormgeving

Druk

drukkerij De Bink bv